

Akademie na kraji města. Proč belgický Genk chrlí fotbalové talenty.

Není to město, kam byste vyrazili na vysněnou dovolenou. Nejezdí se sem za památkami ani za zábavou, v ulicích je klid, vlastně až mrtvo. Pár restaurací, park s jezírkem, zrenovovaný kostel, obchodní centrum, už zavřené uhelné doly, muzeum... A to je asi tak vše. Zajímavosti projdete během chvilky. Ale pokud vás do belgického Genku přivádí fotbal, buďte si jistí, že jste na správné adrese.

Na jedné z nejlepších v Evropě.

V prosklené dvoupatrové budově na kraji města, za kterou se line pás tréninkových hřišť, se octnete v místě, kde startují kariéry hvězd.

„Než začnu mluvit, dám vám tohle,“ sahá pro papír do šanonu Roland Breugelmans, kudrnatý chlapík, který je tu už dlouho doma: přes dvacet let šéfuje mládežnické akademii Genku, která v moderním, ale nijak okázalém komplexu naproti stadionu sídlí.

Některá jména, která z dlouhého seznamu na papíru čtete, vám nic neřeknou. Jiná znějí povědomě. A další už zvoní.

Benteke, Carrasco, Origi, Defour.

A pak dva hlavní trumfy: Thibaut Courtois a Kevin De Bruyne – gólman Realu Madrid a klíčový záložník Manchesteru City.

Opory současné belgické reprezentace plus víc než čtyřicítka dalších, kteří válí ligu v Belgii či zahraničí, vychovali Breugelmans a spol. pro vrcholový fotbal jen během posledních deseti let.

Je to tak trochu záhada: jak je možné, že Genk neustále chrlí talenty, když město má jen šedesát tisíc obyvatel?

„Neřekl bych, že máme nějaký tajemný recept,“ usměje se Breugelmans. „Zkrátka v roce 2000 prezident klubu zavelel: Akademie je odteď na prvním místě! Od té doby hráče nejen vychováváme, ale hlavně jim pak dáváme šanci v áčku.“

V tom je Genk jedinečný.

Posledních dvacet let platí, že má pravidelně v kádru áčka kolem deseti odchovanců. Do zápasu někdy naskočí třeba jen jeden, ale častěji pět nebo šest.

Trenéři mají za úkol je postupně zabudovávat a na věk moc nekoukat – De Bruyne hrál první zápas mezi dospělými v sedmnácti, Courtois chytal ligu dokonce ještě o rok dřív. Fanoušci i spoluhráči včetně českého záložníka Daniela Pudila jen zírali, jak vyspěle dva rozčepýření bažanti mezi mazáky působili. Ale Breugelmans se nedivil. Věděl, co v nich má. Ačkoli...

„Ani u Thibauta jste samozřejmě nemohli odmala tušit, že bude chytat za Real Madrid. Měli jsme v jeho ročníku ještě Koena Casteelse, který teď je ve Wolfsburgu. To o něm se vždycky říkalo, že bude hvězda, vypadal lépe než Thibaut. A vidíte? Ze dne na den se něco změnilo. Jako by Thibaut najednou explodoval.“

A De Bruyne?

„U něj bylo vidět, že je jinde než ostatní. Přišel k nám ve třinácti z Gentu a na prvním tréninku vymýšlel přihrávky, které nikdo nepochopil. Byl až moc chytrý, kluci okolo něj ho myšlenkově vůbec nestíhali,“

žasne Breugelmans ještě po letech. „Kevin byl výjimečný. Bez debat nejlepší hráč, jakého jsme do velkého fotbalu vyslali.“

Každý podá ruku

Ani pro dvě největší jména neexistovaly v akademii výjimky. Ani oni nemohli zanedbávat učení, trenéři dohlíželi na to, aby dostudovali střední školu. Dva kamarádi z reprezentace se ale jinak v lecčem lišili. Hlavně povahově.

„Kevin chtěl být nejlepší. Na tréninku, ve škole, všude. Takže to sním nebylo jednoduché – když se mu něco nelíbilo, zčervenal, byl úplně brunátný,“ chechtá se Breugelmans. „Thibaut byl klidšas, dokázal se ovládat. S Kevinem bylo víc práce, ale tak to u výjimečných bývá, ne? Každý takový je svůj.“

Courtois zase až do dvanácti let střídal brankářskou pozici s hraním v poli. I při zápasech: místo aby vysedával na lavičce jako dvojka nadanějšího parťáka Casteelse, naskakoval jako defenzivní záložník.

„Pomohlo mu to. Pro gólmana jsou nohy stejně důležité jako ruce a on se naučil skvěle ovládat balon. Po jeho vzoru to teď učíme ostatní brankáře,“ líčí Breugelmans. „Máme dobré výsledky, naše brankářská škola patří mezi nejlepší.“

Nejen brankářská. Akademie Genku má v Belgii tak skvělou pověst, že do ní míří hráči z celé země. V šedesátitisícovém městě by se tolik talentů nenašlo, takže základem úspěchu je poctivé hledání.

Nejmladší hráče kolem šesti let si skauti vybírají v okolí města, počínaje dvanáctiletými už pročešávají celou Belgii a dívají se i za hranice. Tím Genk získal náskok, ostatní belgické kluby tak důsledně nebývaly.

„Teď už máme větší konkurenci. Nejen Anderlecht, ale i Bruggy, kluby z Nizozemska, Anglie, Francie... Se všemi v boji o talenty soupeříme, a někdy prohráváme,“ přiznává Breugelmans. „Ale pro nás hraje, že kluci i jejich rodiče vidí příklady. Courtois i De Bruyne se s odchodem do zahraničí neukvapili, začali hrát v áčku a odsud se odrazili výš. Věděli, že dostanou šanci, protože naše filozofie se nikdy nemění.“

Rodiče talentovaných chlapců se nemusí bát je už v jedenácti nebo dvanácti letech vyslat stovky kilometrů od domova: vědí, že o ně bude dobře postaráno.

V klidném Genku nehrozí, že by zvlčili. Bydlí na internátu nebo v hostitelských rodinách, každé ráno je doveze do školy jeden ze třiceti řidičů, které akademie zaměstnává.

Neexistuje, že by některá z kategorií trénovala dopoledne – to je za každých okolností určené pro školní povinnosti. A učitelé i trenéři odmala talentovaným fotbalistům vštěpují zásady slušného chování: když procházíte akademií, každý z nich vás zvesela pozdraví, zadívá se do očí a podá ruku.

Trpělivost! A čtyři oči víc vidí

„To je pro nás zásadní věc,“ vysvětluje Breugelmans. „Máme ve fotbale skvělé výsledky, ale nikdy rodičům neslibujeme, že zrovna jejich syn bude hrát za áčko. Zato jim můžeme slíbit, že ho připravíme na život. U nás dostuduje, získá diplom, a když to nevyjde s fotbalem, nebude mít problém najít práci. Máme dané priority: první je rodina, pak škola, až potom fotbal.“

Ale i ten se v Genku pochopitelně dělá pořádně. Všechny kategorie hrají jednotným systémem 4-3-3, všem hráčům vtlučkají trenéři do hlav to samé: musíte hrát atraktivně, útočně, dominovat.

Každý kouč má svůj přístup, ale vize klubu je jednotná. Aby se dařilo ji naplňovat, má každá kategorie ne jednoho, ale rovnou dva hlavní trenéry: čtyři oči vidí víc než dvě.

A vše se dělá s rozvahou, v klidu. Breugelmans a jeho kolegové dobře vědí, že ne každý bude zářit v šestnácti nebo sedmnácti letech, jsou trpěliví. Takže třeba Leandro Trossard, současná hlavní hvězda, prorazil v áčku až v jednadvaceti.

„Na to, co děláme, jsem hrdý,“ netají Breugelmans. „Genk určitě nebude mít každý rok titul, nebude hrát pravidelně Ligu mistrů. Ale za peníze z prodeje mladých jsme postavili stadion a vylepšujeme akademii. Klub se díky tomu posouvá pořád dál – a to mi dělá radost.“

Skromný areál akademie v Genku

Thibaut Courtois